

MUSEUMS

posten

NR. 3 / OKTOBER 1998
POST & TELE MUSEUM

Hele verden snakker

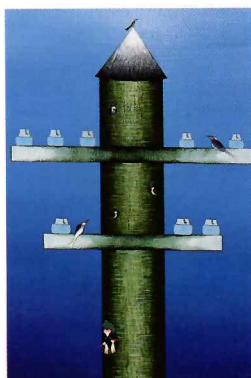
3. ETAGE,
Museumsværksted,
Teponia og kom-city

3. ETAGE,
udstilling:
Kongens Post

TRAPPEN, Stig Weye:
Telefonpæl

FOYER

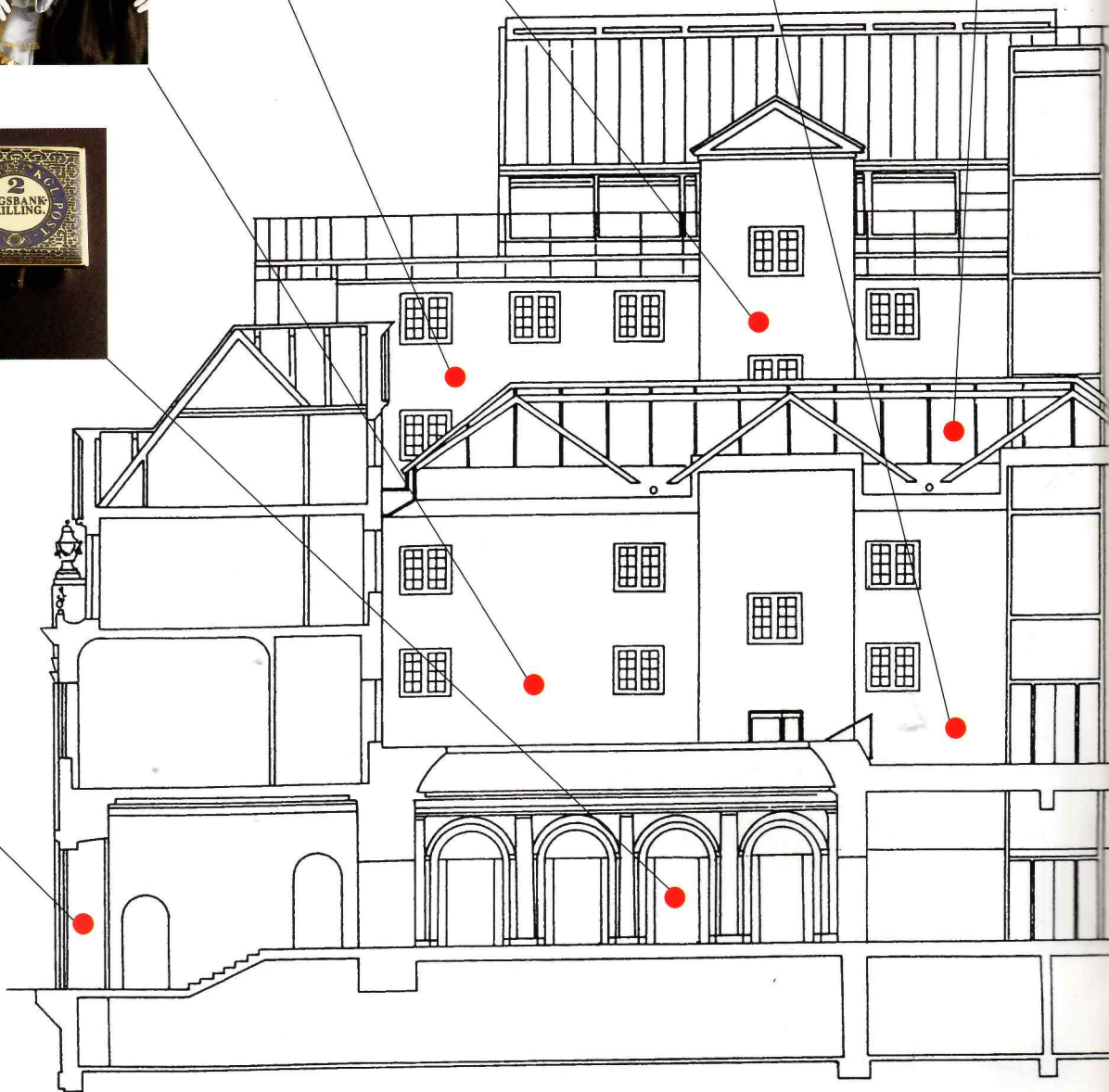
1. ETAGE, B@lkonen

BUTIK, manchetknapper
2 Rigsbankskilling

INDGANGSPORTAL,
Købmagergade 37

Kommunikationens Hus

4. ETAGE, Festsal med særudstillinger

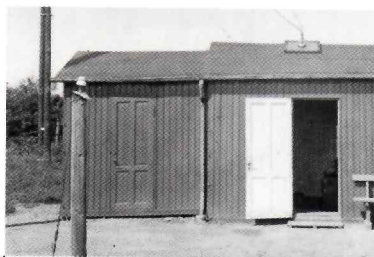
En uendelig strøm af borgere har i århundreder taget turen gennem porten til Københavns gamle postgård i Købmagergade, der stadig er landets mest benyttede posthus.

Hos naboen bag den gråpudsede facade i nr. 37 har publikum ikke haft meget at gøre – før nu.

Den 9. oktober 1998 åbner porten for et nyt museum, der vil fortælle om 400 års dansk kommunikationshistorie.

Udstillinger, publikumsværksteder, festsal, mødelokaler, butik og tagcafé: tretusinde kvadratmeter museum fordelt på fem etager gemmer sig nu i Statstelegrafens gamle hovedsæde fra 1923.

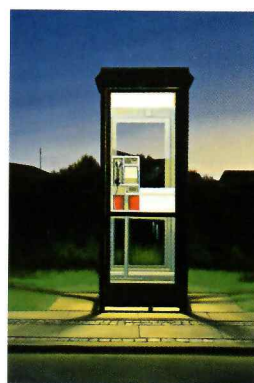
For driften af det nye museum står en fond, der er stiftet af Post Danmark og Tele Danmark A/S.

3. ETAGE, udstilling: Opfindelsernes Tid. „Esbjergshuset“

3. ETAGE, udstilling: Kommunikationens Århundrede.

Roelof de Roo: telefonboks

Kom indenfor!

Den stilfulde entre bag porten med Statstelegrafens flotte monogram er litter Ølandsfliser, stuk og lysekroner. Men tag ikke fejl, for allerede her findes husets første elevator: Unge og gamle, med og uden hjul og trætte ben, vil vi meget gerne byde inden for i det nye museum på en af verdens længste og travleste gågader.

Det oprindelige tag er løftet af bygningens gamle søjlegård og langs tagkanten byder femten historiske figurer publikum velkommen. Det er aktører i kommunikationens firehundredre år gamle historie, fra postvæsenets grundlægger Christian IV til vore dages computer-nørd.

I søjlegården kan man sunde sig på Nanna Ditzels „kyssebænke“ og få et overblik over mulighederne: butik, museum og café.

I museumsbutikken skal man løse billet til museet, men det er også muligt bare at gå på indkøb. Her er mange forskellige slags varer udstillet i et fint gammelt interiør fra Tybrings Frimærkehandel, der oprindeligt lå i København fra 1879 til 1967. Butikken rummer også Post Danmark Frimærkers udsalg.

Hele det gamle gårdsrum er nu glasoverdækket i elleve meters højde. Gennem det store rum bringer en elevator i sit glastårn gæsterne til de forskellige museumsetager. I forrummet til elevatoren kan man deponere sin bagage i aflåste bokse.

Hovedtrappens Tidsmaskine

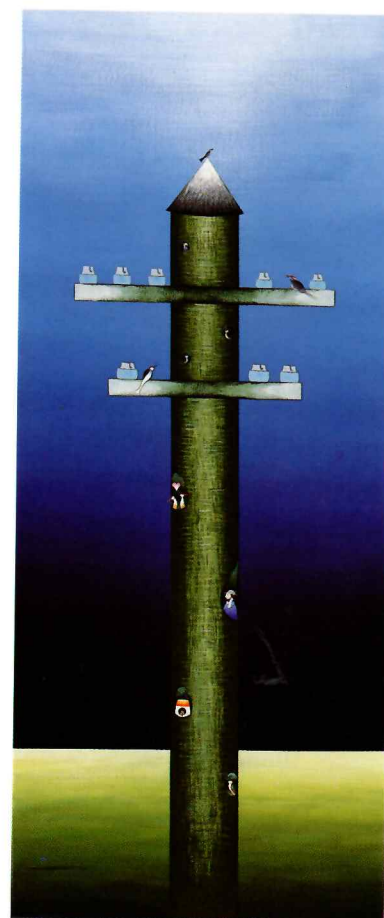
Vælger man museets hovedtrappe i stedet for elevatoren, så venter der en helt speciel oplevelse. Kunstneren Stig Weyer, der også har malet museets plakat, *Hele Verden Snakker*, har illustreret kommunikationens historie i tid og rum op gennem hele trapperummet. Stig Weyes malerier er ophængt som en kunstnerisk vejviser til det, der foregår på de enkelte etager i museet.

Med Stig Weyes første maleri befinder vi os i universet – ude i det uendelige rum, som man kan surfe i på computerne på museets 1. sal., *B@lkonen*. Her vil der være tilbud om introduktion til Internettet for førstegangsbrugere i alle aldre.

Videre op ad trappen viser Stig Weyer os landskaber med et myldrende liv. Det første viser dette århundrede, hvor der er fuld gang i postvæsenet og telefonsamtalerne. Postbudene er så optaget af deres arbejde, at de ikke ser afgrunden. De falder og slår en kolbøtte ned gennem tiden. Der er alle mulige former for kommunikation: breve, tårne, telefonledninger, trådløse signaler og en gamle diligence. På 2. sal genkender vi Skamlebæk Radiotårn og en gammeldags telefonpæl, hvor der er et usædvanligt liv. Man bliver nødt til at gå på opdagelse og selv se efter, hvad der gemmer sig.

Ved indgangen til museets udstillingsetage står fornemme embedsmænd på toppen af et fyrtårn og kigger ud over landet, hvor de får øje på forskellige figurer. Længst til højre står en gammel mand og byder velkommen. Måske er det Christian IV, der grundlagde postvæsenet for snart 375 år siden.

Den lange rejse

„Askepot“ gør kugleposten klar...

KONGENS POSTVÆSEN 1624 – 1848

Den danske stat har gennem det meste af 400 år drevet eller kontrolleret de virksomheder, der har tilbudt sig som formidler af vores budskaber til hinanden.

På Post & Tele Museums 3. etage finder man „den permanente udstilling“. Her fortælles om vilkårene for kommunikationen gennem tre tidsperioder, fordelt i tre udstillingssale og bundet sammen af en akse. Som markante fixpunkter på turen gennem de fire århundreder har vi valgt kuglepostvogn, isbåd, togvogn, motorcykel og telefonboks. Omkring dem har vi kronologisk og tematisk grupperet udvalgte effekter og billeder fra museets samlinger, suppleret med en række „prøv selv“-muligheder.

Skandinaviens første offentlige postvæsen er det danske, stiftet af Christian IV i 1624. Længe inden enevældens afskaffelse i 1848 stod det kongelige postvæsen i sine velkendte røde og gule farver for al offentlig transport af breve, pakker og personer i Danmark – og for kontakten til rigets bilande og kolonier.

Det første udstillingsrum er bygget op som torvet i „Enevældens By“. Posten var et vigtigt led i kongens bestræbelser på at kontrollere og styrke sit rige, men også et tilbud til de få, der kunne skrive og læse.

Symbolerne for magt og kontrol lyser ud af hele udstillingsafsnittet. En række af dem forbinder vi endnu i vort demokratiske Danmark med postvæsenet: kronen, posthornet og det oldenborgske kongehus' røde og gule farver, der kendes som postens tilbage fra den tid, da Christian V's svigerdatter Dorothea Krag var chef for postvæsenet. Og endnu i dag ser vi både herhjemme og i udlandet postillonen, postrytteren med horn og brevtaske, anvendt som symbol for postvæsen.

Midt i det første udstillingsrum – med hestene vendt mod sund og bælt i det næste rum – står en mærkelig og original dansk opfindelse: Kuglepostvognen. Det er en rekonstruktion i fuld størrelse bygget efter de originale tegninger fra 1815 og de få rester, der endnu findes af dette køretøj. I denne vogn skulle brevposten køres gennem Danmark uden at tage skade af vejr og vind – og uden at postillonen lod sig friste til at tjene en ekstra skilling ved at medtage passa-

gerer. Dem er der nemlig slet ikke plads til. Kravet om hurtig, rettidig og regelmæssig postgang på fastlagte ruter fik tidligt postvæsenet til at engagere sig i vejforbedringer og tidsmåling. I udstillingen kan man se gamle vejkort, postfølgeure, køreplaner og mange forskellige vogntyper, i modeller, originale tegninger og tidens kunst.

Bag kugleposten står det gamle københavnske fodpostbud med sin gongong i en gruppe mænd midt ude i det dunkle by-rum. De har alle farvestrålende uniformer og imponerende hatte på. Foruden uniformerne kan man se postskilte, knapper, pyntevåben og de mere alvorlige: hirschfänger og pistol. Det var ikke ufarligt at fare land og rige rundt i kongens tjeneste.

„Tro og Agtsom“ er stadig Dansk Postforbunds valgsprog. Det stammer fra en tid, hvor man forlangte blind lydighed af postens folk: loyalitet over for den kongelige arbejdsgiver og vilje til agt-

somt at tjene monarkens interesser. Også når aktiviteten tangerede det, vi i dag vil kalde censur og spionage. Vi kan se et eksempel: Ordren til at tilbageholde eventuel korrespondance mellem dronning Caroline Mathilde og Christian VII's livlæge, Struensee.

Postillon: Dram-sæt fra butikken

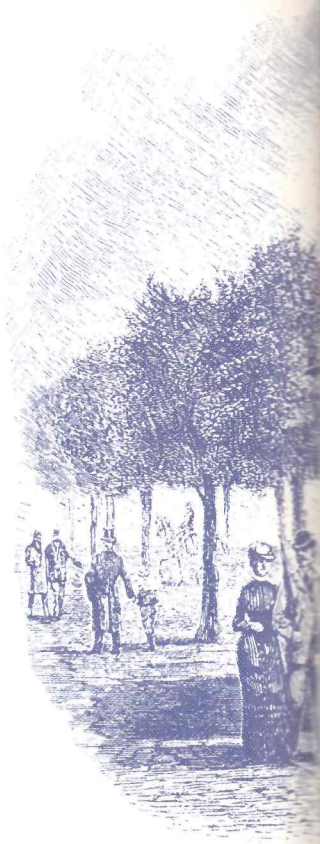

*...og her gælder det
Christian IV*

Batterikælder under Hovedtelegraf.
København, o. 1895

OPFINDELSERNES TID 1849 – 1920

Den anden udstillingssal handler om et Danmark, der blev mindre, mens statens greb om kommunikationen voksede. Nye opfindelser blev taget i brug: Frimærket indførtes i 1851 og den elektriske telegraf i 1854. Det første private telefonselskab etablerede sig i 1881, og i 1897 fastslog staten sit monopol på det. Omkring århundredskiftet skabte Valdemar Poulsens opfindelser grundlaget for magnetisk lydlagring og radiofoni.

„Det gamle Postkontor“ hedder interiøret, der danner baggrund for præsentationen af postvæsenets udvikling fra midten af 1800-tallet op til tiden omkring 1. verdenskrig. Efter Grundlovens vedtagelse i 1849 blev postvæsenet for alvor stort. Mange opgaver, som man tidligere

havde overdraget private folk, blev nu varetaget af fastansatte embedsmænd. Postbefordring i by og på land blev systematiseret. Det røde bypostbud fik sin sorte kollega, landposten. Postvæsenet begyndte at bygge sine egne posthuse og anskaffe transportmidler i stort tal.

De store skolereformer fra 1814 slog igennem for alvor: Nu kunne størstedelen af den danske befolkning læse, skrive og flytte sig efter arbejdet. Det lille, billige frimærke, som postvæsenet efter engelsk forbillede indførte fra 1851, blev intet mindre end en revolution i kommunikationshistorien. Det betød en eksplosion i antallet af breve – og en nyhed som postkassen.

De ældste danske frimærker og den teknik, de tryktes med, er vist i udstillingen. Og selvfølgelig eksempler på gamle breve, postkasser m.m. Bag Det gamle Postkontor er indrettet et helt rum til skiftende udstillinger af den nationale frimærkeskat.

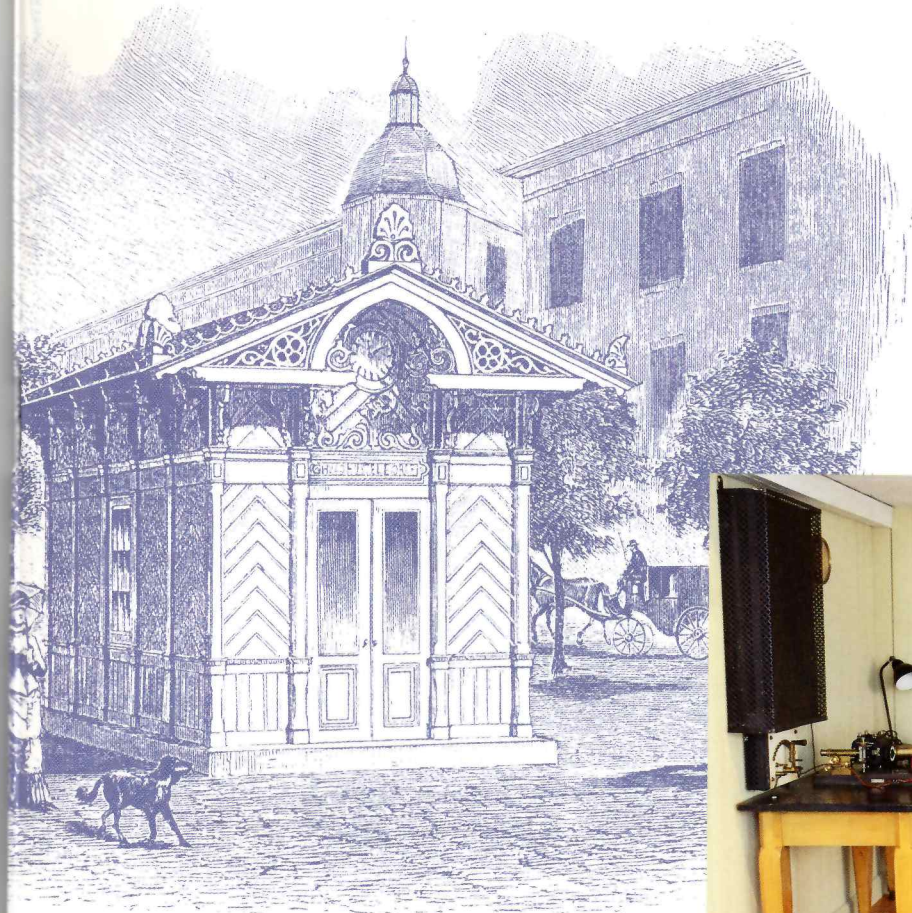
Over for postens reformhistorie har vi sat den samtidige om telegrafien. Først lidt om den optiske telegraf, som var i brug herhjemme mellem 1802 og 1865, men mest

Den første postkasse, 1851

Frimærket kan ses i udstillingen

om den elektriske telegraf. Interiøret forestiller her en del af Fredericia Telegrafstation o. 1910: Nordeuropas internationale telegrafi-knudepunkt. Staten og Det Store Nordiske Telegraf-Selskab skabte denne enestående position omkring en teknologi, som i høj grad blev betjent af kvinder. Udstillingen viser i øvrigt det ypperste fra det statslige telegrafvæsens store skat af apparater og genstande fra den elektromagnetiske telegrafis historie i Danmark: Morseopstillingen fra det første telegrafkontor i 1854, materiel fra den første telegraflinie, „Øresundslinien“ mellem Helsingør og Hamborg, de ældste elektriske batterier, telegrafråde og kabler. Historien om den første telegrafdirektør, sangskriveren og ingeniøren Peter Faber, og den første kvindelige telegrafist, forfatteren Mathilde Fibiger, er selvfølgelig også med. Og så kan man selv få lov at morse, alt det man vil.

Tyve år efter telefonens opfindelse i 1876 var der 57 danske telefonselskaber. Landcentralen fra Hjalte på Fyn viser, hvor populær telefonen hurtigt blev helt ude i de

små hjem på landet. Så hævdede staten sit monopol, og i løbet af få år var der kun de fire store selskaber tilbage: KTAS, FKT, JTAS og Statstelefonen. Hundredvis af velopdragne, ugifte kvinder med lange arme betjente en af verdens mest telefonsnakkende nationer. I udstillingen kan man selv prøve at være telefonistinde ved et gammelt centralbord. Og så er der ellers et hav af gamle telefoner, billeder, historier og genstande fra arbejdet med at lægge Danmark i telefontråd og få kunderne koblet sammen.

Troldmandens værksted, „Esbjergshuset“, er genopført for at sætte fokus på museets enestående samling af apparatur fra opfinderen Valdemar Poulsens og hans kollega P.O. Pedersens arbejde først med verdens første telefonsvarer, telegrafonen, dernæst med trådløs kommunikation, buesenderen, og starten på dansk radiofoni. Det er en meget teknisk historie, men den illustreres i udstillingen også med eksempler på befolkningens fordele af opfindelserne. Fra amatører-

nes krystalapparater til Christian X's fornemme radiomodtager, krydret med eksempler på gamle optagelser fra dengang, da Lyngby Radio var lydstudie for Statsradiofonien.

Som „orkanens øje“ midt i denne sal står en gammel isbåd. Omkring den viser vi den maritime posthistorie: kampen for at betvinge Danmarks mange „våde landeveje“. Før de kraftige, motor-drevne isbrydere for alvor kunne tage kampen mod vinterens is op, var isbådene eneste mulighed for at transportere post, pakker og personer over sund og bælt. På Sprogø kunne der gøres holdt, når turen gik over Storebælt. Transport-historien fortsætter i den lange glasgang, der forbinder det andet udstillingsrum med det tredje. I gangen kører børnenes elektriske tog gennem Danmark, omgivet af billeder og inventar fra postvæsenets jernbanevogne, hvor der fra jernbanernes start indtil foråret 1997 sorteredes post under kørslen gennem Danmark.

„Esbjergshuset“

KOMMUNIKATIONENS ÅRHUNDREDE EFTER 1920

Den gule post-Nimbus drejer langsomt rundt for enden af den lange transportakse. Her i den tredje udstillingssal handler det om vores eget århundrede. Danskerne blev storforbrugere af kommunikationsmidler under statens skærmende vinger. Det har præget land og by, vores hjem, arbejde og daglige adfærd.

Kommunikationens spor på vores nethinder bliver genopfrisket af filmklip fra danske dokumentar- og underholdningsfilm. I en række

små tableauer sætter vi fokus på hjemmet med skiftende tiders kunst og design. Telefonapparatet og frimærket har ligesom stuens møbler og malerierne på væggen ændret sig gennem århundredet. Den tekniske udvikling er vist gennem eksempler på de nyskabelser, der er dukket op som nye møbler i stuen eller apparater på arbejdspladsen. Symboler på en udvikling, der betød ny adfærd i privatliv og nye vilkår i arbejdslivet.

Vi lægger ud med årene mellem de to verdenskrige. I 1927 lagdes

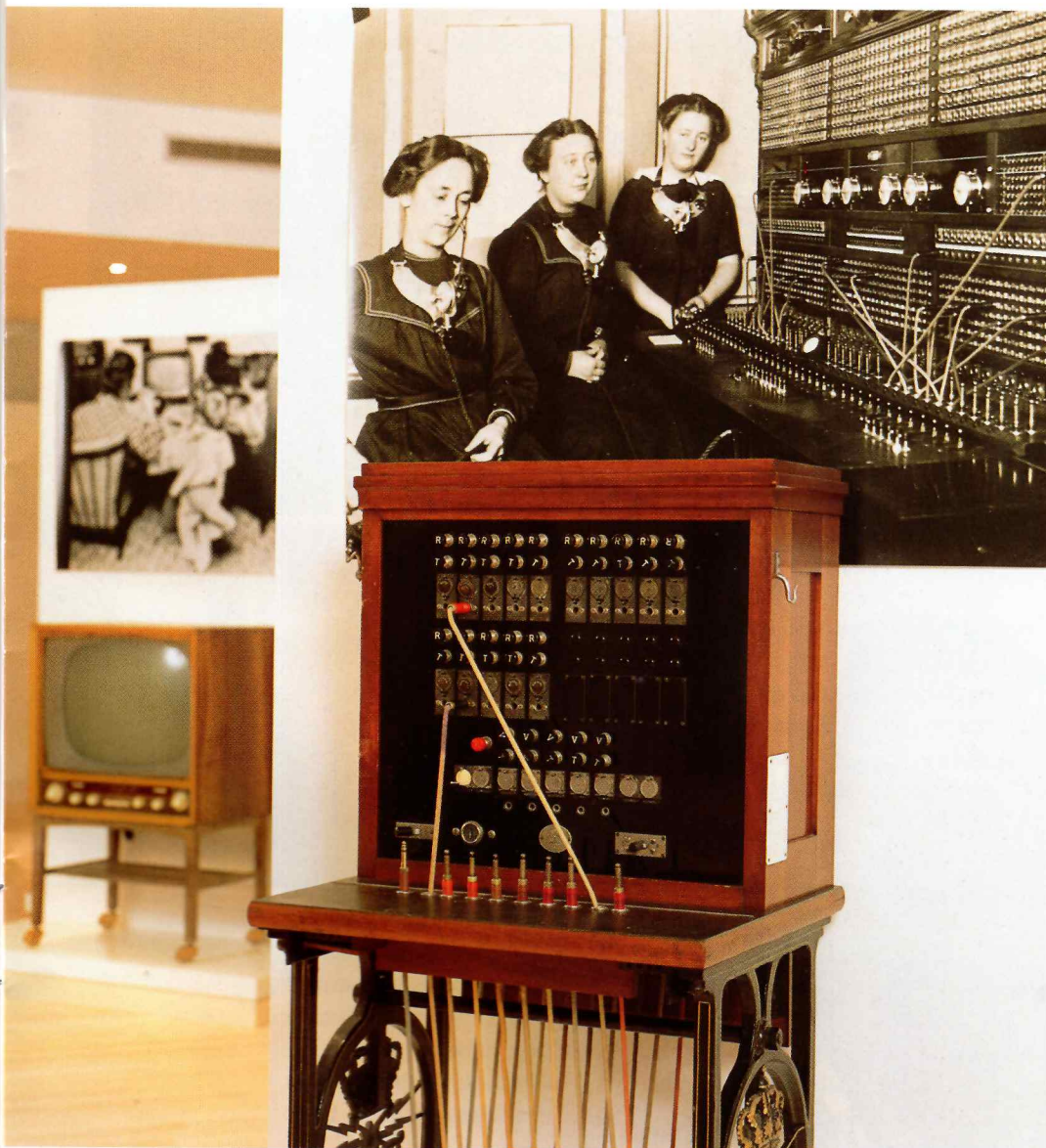
Statstelegrafene ind under postvæsenet, der fik navnet Post- & Telegrafvæsenet, P & T. Sammen med de koncessionerede, regionale telefonselskaber blev danskernes liv styret ind i et nyt, teknisk slaraffenland. De nye kommunikationsmidler, telefon og radio, begyndte at præge befolkningens hverdag stadigt mere afgørende. Anden verdenskrig betød en forsinkelse i telefoniens modernisering, automatiseringen. Men Marshallhjælp og højkonjunktur slog snart igennem, også på kommunikationsområdet. Nu gik det stærkt med at fjerne master og grave sporene af vores livsnerve, telefonen, ned i jorden. Den kolde krig, rum- og våbenkapløb samt opgør med autoritære systemer satte dagsordenen. Vi fik satellitter og ungdomsoprør. Teen-

agerne fik båndoptager i konfirmationsgave – hvis de overhovedet ville konfirmeres. Forældrene fik farvejernsyn i dagligstuen. Velfærd og eksperimenter afspejler sig i stuerne møbler og tekniske apparater.

Udviklingens pris, afviklingen, har vi også sat på museum. Bag de fine interiører og tableauer står lagerreoler og containere med noget af alt det, som afvikledes i udviklingens navn. Den sidste post-Nimbus, der slutter Den lange Rejse transportakse, er symbol på udvikling i 1920'erne og på afvikling i 1970'erne. Også den sidste analoge telefoncentral er kommet på museum. Gennem den står telefonboksene i salen i forbindelse med hinanden

IT-samfundet kalder vi de sidste

Hoftelegrafens omstillingsbord

Med og uden tråd II

årtier af 1900-tallet. Muren er faldet, den kolde krig slut, og de fri markeds kræfter har indledt felttoget mod hæderkronede gamle fænomener som statens monopol på kommunikationsmidlerne. Etater bliver til statsselskaber, der bliver til aktieselskaber. Personalet udskiftes – eller klædes anderledes på. Corporate Image og Corporate Identity er blevet danske begreber, der i udstillingen illustreres i uniformer, profilbeklædning og plakatkunst. Gravmælet over tjenestemanden, her repræsenteret ved telefonistinden, liniearbejderen og generaldirektøren, har vi rejst i nogle omklædningskabe.

Tast dig selv frem til hele verden på telefon med og uden ledning – eller på Internettet! Verden venter på skrivebordet ...

„Tidens Bud“

Oplev den stolte Christian IV prale af sit post-væsen, og den længselsfulde H. C. Andersen smægte efter et lille lyserødt brev. Rejs med isbåden over Storebælt en stormfuld og kold vinterdag. Mød den rappende telegrafist, centralbestyreren, der har mor i røret, hør bureautjenestemændenes small-talk og tun ind på radioen. Kort sagt: Tag på tur op gennem tiden og gå hjem med musik i øret.

„Tidens Bud“ er en ny slags museumsoplevelse. Vi overlader rundvisningen til de to professionelle skuespillere Bjarne Buhr og Bjarne G. Nielsen, der på dramatisk og musikalsk vis vil guide publikum gennem kommunikationens historie i 400 år.

„Tidens Bud“ er etableret i samarbejde med Taastrup Teater.

Oplysning om aktivitetskalenderen fås hos Post & Tele Museums Besøgsservice, tlf. 33 41 09 90, fax. 33 41 09 09 eller på museets hjemmeside www.ptt-museum.dk

Kun adgang i følge med børn

Helt bogstaveligt skal overskriften nu ikke tages. Voksne må også gerne deltage på egen hånd, når vi i weekends åbner værkstedet for et væld af spændende børneaktiviteter:

Den hemmelige klub: koder, morse og usynligt blæk. Pen og blæk: pletter på fingrene og forseglede breve. Brevet: hvem laver det sjoveste, det mærkeligste eller det uhyggeligste brev?

Frimærker i kassevis: skal frimærker kogevaskes? hvor ligger St. Lucia?

Tegn og tryk et frimærke: bliv frimærkedesigner for en dag.

Tråd og tale: kan man snakke gennem en sytråd?

Tale uden tråd: send den samme besked med mobiltelefonen og en kikkert.

Alarm 112: førstehjælp er godt at kunne.

Teponia: tag på besøg i Fantasiaen.

Aktiviteterne er også velegnede for skoler, børnehaver og fritidshjem.

Oplysning om aktivitetskalenderen fås hos Post & Tele Museums Besøgsservice, tlf. 33 41 09 90, fax. 33 41 09 09 eller på museets hjemmeside www.ptt-museum.dk

I kom-city

Se med fingrene

I udstillingerne på 3. etage er der en række genstande og opstillinger, hvor fingrene skal i brug. Men vi har også indrettet nogle pædagogiske værksteder omkring en række gratis undervisnings tilbud med oplevelse og aktivitet rettet mod forskellige aldersklasser.

Teponia er kulissevægge, kostumer og rekvisitter. De skal bruges af de yngste skoleklassers børn til at skabe indhold i et samfund i fantasien. De eventyrlige rammer sætter gang i en introduktion til det, vi kalder henvendelseskultur: hvordan man skriver breve og taler i telefon. Undervisningsforløbet skal forberedes og efterbehandles hjemme i klasselokalet med støtte af museets lærer- og elevmateriale.

I samme værksted befinder vores Skolesamling sig. Den er et resumé af vores permanente udstilling. Her kan børnene røre ved alle

genstandene og arbejde med modeller og opstillinger, der har direkte relation til „den store udstilling“.

Til undervisningen i 3.-7. klasse har vi udarbejdet et forløb, vi kalder *På Tryk – Museumsbøgerne*. Eleverne arbejder direkte med de genstande og kilder, skolesamlingen råder over, og skriver deres egne fagbøger om udvalgte emner inden for post- og telehistorien. Hvad kan en postkasse fortælle? Hvorfor er der forskel på telefonisternes uniformer? Hvem er postbudet på billedet? Hvordan virker en optisk telegraf? Gå på jagt efter historien i Post & Tele Museums udstillinger og skolesamling og find selv svaret. Bøgerne kan indgå i klasse- eller skolebiblioteket, men museet vil også meget gerne have et eksemplar.

kom-city er bygget op i en smuk fredet sal og danner rammen for et 2½-timers rollespil, hvor eleverne bliver indbyggere i *kom-city*. Kom-

munikationen i byen er baseret på den nyeste teknologi. For folkeskolens ældste klasser og ungdomsuddannelserne har vi udarbejdet dette større undervisningsforløb, der har udgangspunkt i projektundervisning. I projektet får eleverne mulighed for at arbejde med teknikker til informationssøgning. I *kom-city* finder eleverne parcelhuset, boligblokken, biblioteket, den mobile arbejdsplads, byens ugeavis, vagtcentralen, posthuset, postcenteret, telebutikken og centralen. I løbet af dagen er *kom-citys* beboere i kontakt med et væld af de nyeste kommunikationsformer, fra internet og e-mails til billedtransmission.

Vi tilbyder en lang række andre aktiviteter og rundvisninger. Rekvirer det gratis aktivitetskatalog hos Post & Tele Museums Besøgsservice, tlf. 33 41 09 90, fax. 33 41 09 09 eller www.ptt-museum.dk

De taler til os

De taler til os, portrætterne af postens og telefonens folk. Derfor har Post & Tele Museum inviteret dem med til åbningen af det nye museum i Købmagergade. Flere end 30 malerier er samlet i en måned i museets nye festsal på 4. etage. Mange har udlånt deres værker, som kun sjældent er offentligt tilgængelige. Her er historien om to af dem.

Et par af de ældste portrætter i udstillingen viser Danmarks første generalpostdirektør og hans kone, Paul og Elisabeth Klingenberg. De hænger til daglig fjernt fra offentlighedens øjne i Post Danmarks hovedkontor. Malerierne er af kongeligt format og historien om personerne dramatisk.

For Paul Klingenberg var livet præget af medgang, indtil det endte med et brat fald. Han kom som 15-årig i lære i et rigt handelshus i Hamborg, der bl.a. tog sig af post til Danmark. Da han friede til den ældste datter, fik han et klart nej. Så gik han sine egne veje og sendte Frederik III et forslag til forbedring af det danske postvæsen. Kongen syntes godt om hans ideer og

gav i 1653 Klingenberg bestalling på det kongelige danske postvæsen. Snart fik han mange andre opgaver for kongen.

Hjemme i Hamborg var hans principal i mellemtiden død, så der blev holdt bryllup mellem Paul Klingenberg og den næstældste datter, den kun 17-årige Elisabeth, og han kom til at bistå sin svigermoder i firmaet. Paul Klingenberg lånte den danske konge mange penge og fik til gengæld et stort gods i Slesvig-Holsten, hvor han udfoldede sine talenter for have dyrkning i internationalt format.

Ægteparret fik flere sønner, men kun en af dem overlevede, og i 1663 døde hustruen, 26 år gammel. Inden var de begge blevet portrætteret. Klingenberg står stor og magtfuld midt i billedet. På den ene side ses en opstilling, der viser, at han var generalpostdirektør. På den anden et søstykke, fordi han var stærkt engageret i den danske flåde. Mens han er klædt i en lukket sort, ulden frakke, har hans kone en yndig hvid silkekjole på. Hun rækker en blomsterkrans hen mod sin mand, og i billedets bag-

grund ses den dæmning, der fører fra deres gods over til haveanlægget.

I 1669 blev Paul Klingenberg adlet og indføjede et von i sit navn. I 1685 vendte lykken for ham. Han fik ikke forlænget bestallingen som generalpostdirektør, og det viste sig, at hans svigerfars firma ikke havde leveret et parti salt, som man havde modtaget betaling for i 1657. Tilbagebetalingen med renter og rentes rente kostede godset, som han måtte forlade i 1689, da han var gået fallit. Hans havedagbog fortæller om, hvordan han tog pødekviste fra sine frugttræer og udskibede dem fra Kiel. Han tog derefter ophold hos sin søn på Mors, hvor han døde året efter.

Malerierne er ikke signerede, men man har foreslået, at de skulle være malet af Karel van Mander. Da malerierne i 1922 blev overdraget det danske postvæsen, foreslog man Heinrich Dittmers fra Hamborg, som netop er kendt for at male portrætter. Det er i høj grad en sandsynlig maler, der endda ved selvsyn var bekendt med dæmningen i baggrunden på portrættet af Elisabeth Klingenberg.

Ad Mythos-trappen

**Fra museets
festsal på
4. etage er der
endnu to trap-
peløb op til
cafeen på top-
pen. Med Stig
Weye tager vi
turen med
sangen og
myternes land
for øje.**

Billederne hjælper os til at huske barndommens sange om brevduen, Pjerrot og den lille pige, der går i rød kjole, fordi et postbud er hendes ven. Der findes ikke så mange sange om telefonen, men børnene synger „Hallo, hallo, Er der no'en?“ som var det en middelalderlig vekselsang. Andre synger om at vente ved telefonen, „når der aldrig ringer nogen“.

Lige inden cafeen ses et urlandskab med alle kendte former for kommunikation. Man kan høre mange slags signaler for sit indre øre. Trompeter samler folk, og murene falder, mens en fredsdue svæver ovenover. Pegasus kommer flyvende med inspiration til menneskene og med besked fra guderne om, at alt er i orden. Vi kan trykt fortsætte med at fortælle historier og kommunikere med hinanden.

Stig Weye fortæller, at nogle af malerierne har op til 45 lag maling, før de har fået den rette farve. Malerierne på sidste del af trappen er

malet med pigmenter hentet hjem fra Østen. Det er ”drageblod”, der giver den varme glød, og rødt perlemor gør billedet skinnende blankt. Inden de mange lag farve blev helt tørre, duppede Stig Weye overfladen uden om motivet med en svamp for at give overfladen det rigtige udseende.

Stig Weye, der er født i 1946, fik

den store udsmykningsopgave for Post & Tele Museum, fordi hans billeder er muntre og fabulerende, selv om de dækker over stor alvor. De fremstiller vores myter i landskaber, der ligger uden for tid og sted, men vi genkender alligevel de gamle historier, som er fortalt med stor underfundighed i de smukke malerier.

til Café Hovedtelegraf

**På taget af
den gamle
Hovedtelegraf-
station i
København,
øverst på
museet, ligger
Café Hoved-
telegrafen.**

Det flade tag er i dag indtaget af en lys café med udsigt over Københavns tage. Man kan se lige fra Telefonhuset i Borups Allé, over Rundetårn og Børsen, til Christiansborg.

Det er den 24-årige Mark Skovsende, der er daglig leder af cafeen. „Sortimentet vil passe til museets målgruppe – familier med børn – men der vil også være mulighed for, at strøggæster på Købmagergade kan komme herop og akkompagnere den fine udsigt med noget god mad“ siger Mark Skovsende og fortsætter – „Konkurrencen mellem spisestederne i Københavns

centrum er stor, så det gælder virkelig om at have noget særligt at tilbyde ud over udsigten“. I cafeen sættes der på velsmagende retter tilberedt af gode råvarer – også til børnene.

Mark Skovsende er oprindelig udlært i det nordjyske – på Hotel Scheelsminde i Aalborg – og har efter et par mellemstationer på blandt andet Rebild Park og Restaurant Belle Terrasse i Tivoli senest været souschef på Hotel Rold Storkro.

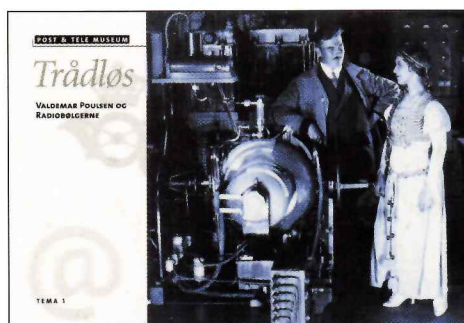
Café Hovedtelegrafen er åben i museets åbningstid. Man behøver ikke at løse billet til museet for at

nyde maden på toppen, her er gratis entré året rundt. Efter aftale kan særarrangementer afholdes i cafeen, der har plads til ca. 80 personer.

E-mail: cafe@ptt-museum.dk

LÆS OM UDSILLINGERNE I POST & TELE MUSEUMS NYE TEMASERIE:

Trådløs

Opfinderen Valdemar Poulsen fik af sin samtid tilnavnet „Danmarks Edison“. Det er 100 år siden han opfandt telegrafonen og dermed viste vejen til magnetisk lydlagring.

Få år senere skabte han med sin buesender forudsætningen for radiofoniens gennembrud. Radioen blev på rekordtid et verdensomspændende kommunikationsmiddel og massemedie.

Fysikeren Esper Fogh har med udgangspunkt i Post & Tele Museums samlinger sat historien om Valdemar Poulsen og radiobølgerne i fysisk og teknologisk-historisk perspektiv.

Udgivet af:
Post & Tele Museum

Redaktion:
Birgitte Wistoft (ansv.)

Tekster:
Anne Elmer
Dorte Fogh
Stig Nimb Pedersen
Birgitte Wistoft

Fotos:
Jan Friis & Torben Petersen
Simon Lautrup (s. 14)

Layout: Finn Evald og Kristin Wiborg
Repro: Scanpress
Tryk: Center-Tryk, Holbæk

MuseumsPosten udgives fire gange årligt og fås i abonnement ved henvendelse til Post & Tele Museum. Næste nummer udkommer i december 1998.

Dette særnummers oplag: 50.000
ISSN 0909-1920

Forside:
Stig Weye: Hele verden snakker.
Plakat til Post & Tele Museum, 1998.

Danske landskaber

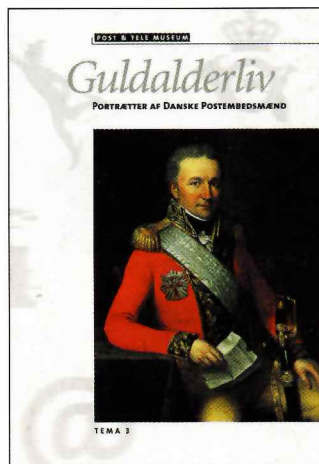
Ud af Post & Tele Museums store samling af billedkunst har cand. mag. Dorte Fogh valgt en række billeder, der bringer os på en rejse gennem Danmark fra 1750 til i dag. Fælles for billederne er, at deres motiver fortæller om nogle af de måder, vi til enhver tid har kommunikeret med hinanden på, fra sejlskibenes og diligencernes tid til telefonens: Kommunikations landskaber og bybilleder.

Bogen er velegnet til brug i ungdoms- og voksenuddannelsen.

Guldalderliv

Interessen for kunsten og kulturen i den periode, vi kalder „guldalderen“, er umådelig stor i disse år. Vi retter lyset mod nogle danske menneskeskæbner fra perioden 1800-1850. Udgangspunktet er en række portrætter i museets samlinger. De viser alle navngivne danske postembedsmænd. De var af meget forskellig social baggrund, og de fik meget forskellige karrierer i postvæsenet. Kunsthistorikeren Dorte Fogh og etnologen Naomi Hainau levendegør disse guldalderskæbner ved hjælp af billedanalyse og biografiske studier. Et nyt og spændende materiale, der også kan bruges i ungdomsuddannelsens undervisning i billedkunst, historie og dansk.

Adresse:
Post & Tele Museum
Købmagergade 37
Postboks 2053
1012 København K
Tlf. 33 41 09 00
Fax: 33 41 09 09
E-mail: museum@ptt-museum.dk
www.ptt-museum.dk